

Beknopte natuurtoets perceel tussen Hoofdweg 15 en 19 Nieuwolda

projectnummer: 195.51.50.00.00

Onderwerp: Bureau-inventarisatie ecologie perceel tussen Hoofdweg 15 en 19 Nieuwolda

Datum: 31-08-2021

Inleiding

KADER

In verband met het voornemen voor de bouw van een opslagloods op een braakliggend perceel tussen hoofdstraat 15 en 19 in Nieuwolda is in 2017 een ecologische inventarisatie uitgevoerd. Dit onderzoek is inmiddels verouderd, waardoor actualisatie van het ecologisch onderzoek gewenst is.

Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is daarom een nieuwe natuurtoets uitgevoerd op basis van recente foto's (d.d. 7 juli 2021) die door de opdrachtgever zijn aangeleverd en verder is de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. In dit geval is gekozen voor een bureau-inventarisatie op basis van foto's zonder een veldbezoek, omdat in het projectgebied geen grotere bomen, bebouwing en oppervlaktewater aanwezig zijn. Waar relevant worden de resultaten uit de bureau-inventarisatie van 2017 aangehaald. Het doel van de natuurtoets is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbesluit noodzakelijk is.

PROJECTGEBIED

Het projectgebied omvat een parkeerplaats en een gazon tussen de percelen van 15 en 19 aan de noordzijde van de Hoofdstraat te Nieuwolda. Langs de randen staan wat jonge struiken van met name zwarte els. Op de percelen van nr. 15 en 19 is bebouwing aanwezig. Aan de noordzijde grenst het projectgebied aan een houtsingel met jonge zwarte elzen.

De plannen bestaan uit het realiseren van een relatief kleine opslagloods. Hiertoe wordt grond vergraven en verharding en het gazon verwijderd. In het projectgebied is geen bebouwing of permanent oppervlaktewater aanwezig. Ten opzichte van de situatie in 2017 is er weinig veranderd. Alleen zijn enkele struiken in het gazon verwijderd.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. Locatie van het projectgebied (rood). (Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl).

Foto 1-2. Impressie van het projectgebied op 27 juli 2021 met de bestrating, jonge opslag van zwarte elzen en het gazon.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb artikel 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die zijn beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb artikel 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb artikel 3.10-3.11).

Van deze laatstgenoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in artikel 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (© NDFF - 5 augustus 2021 08:21:24) blijkt dat in de afgelopen 5 jaar binnen een straal van een kilometer rondom het projectgebied weinig beschermde soorten bekend zijn. De bekende soorten betreffen enkele amfibieën, grondgebonden zoogdieren en broedvogels met jaarrond beschermde nesten.

Het grasveld bestaat voornamelijk uit kort gemaaid gazon. Op de foto zijn ook wat algemene kruiden zichtbaar, zoals paardenbloem en kruipende boterbloem. Deze soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. Uit de omgeving van het projectgebied zijn geen beschermde plantensoorten bekend (NDFF). Beschermde plantensoorten zijn gezien de terreingesteldheid voedselrijkdom en het ontbreken van waarnemingen uit de omgeving niet in het projectgebied te verwachten.

In het projectgebied is geen bebouwing aanwezig. Ook ontbreken grotere bomen. Hierdoor kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen of nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten uitgesloten worden. Het projectgebied zal door de geringe grootte en de inrichting met gazon en bestrating ook geen belangrijk onderdeel vormen van het foerageergebied van vleermuizen of vogels met jaarrond beschermde nesten. Vanwege het ontbreken van doorgaande structuren als bomenrijen en watergangen kan een essentiële vliegroute van vleermuizen uitgesloten worden.

De kans is ook klein dat er vogels tot broeden komen waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, maar het is niet helemaal uitgesloten dat een soort als merel broedt in de jonge zwarte elzen

² De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

aan de rand van het projectgebied. In de jonge elzensingel ten noorden van het plangebied kunnen daarnaast soorten als houtduif en vink tot broeden komen.

Voortplantingsbiotoop voor amfibieën ontbreekt in het projectgebied, door de afwezigheid van oppervlaktewater. Het is niet uitgesloten dat de randen van het projectgebied landbiotoop vormen voor algemene soorten als bruine kikker en gewone pad die uit de omgeving bekend zijn (NDFF). Ook kunnen hier enkele algemene grondgebonden zoogdieren voorkomen, zoals de uit de omgeving bekende huisspitsmuis (NDFF) of egel. Voor deze te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren en amfibieën zijn door het ontbreken van waarnemingen uit de omgeving (NDFF) en het ontbreken van geschikt biotoop niet te verwachten in het projectgebied.

Beschermde soorten uit de soortengroepen ongewervelden, vissen en reptielen zijn niet bekend vanuit de omgeving van het projectgebied (NDFF) en zijn ook niet te verwachten vanwege het ontbreken van geschikt biotoop.

TOETSING

Bij uitvoering van het plan gaan geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten of vleermuisverblijfplaatsen verloren. Het projectgebied vormt door de geringe grootte en inrichting ook geen belangrijk onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen of vogels met jaarrond beschermde nesten.

Hoewel het projectgebied in de nieuwe situatie zal veranderen als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten en vleermuizen, zal de ontwikkeling niet leiden tot een negatief effect op vleermuizen of vogels met jaarrond beschermde nesten. In de directe omgeving van het projectgebied is in ruime mate alternatief foerageergebied van hogere kwaliteit aanwezig.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen tot slot enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in

de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Groningen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Voor de overige soortgroepen kunnen negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde soorten worden uitgesloten.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van een externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor de provincie Groningen uitgewerkt in de Provinciale Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening provincie Groningen. Van belang is dat de provincie geen externe werking kent voor het NNN.

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt verder buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande bos- en natuurgebieden en weidevogel- en akkervogelleefgebieden.

INVENTARISATIE

Het projectgebied vormt geen onderdeel van een beschermd natuurgebied. Het dichtstbijzijnde in het kader van de Wnb beschermd natuurgebied in het kader van de Wnb betreft Natura 2000-gebied Waddenzee op circa 7 kilometer ten noordoosten van het projectgebied. Op circa 1 kilometer ten westen van het projectgebied ligt het meest nabijgelegen gebied uit het NNN. Dit is het Hondshalstermeer. De bospercelen ten noorden van Nieuwolda, op een afstand van circa 350 meter, zijn aan-

gewezen als natuur buiten het NNN. Het agrarisch gebied ten zuiden en oosten van Nieuwolda is aangewezen als leefgebied voor akkervogels.

TOETSING

Het projectgebied ligt op ruime afstand van tenminste 7 kilometer van Natura 2000-gebieden. Het projectgebied is gescheiden van Natura 2000-gebieden door bebouwing, (water)wegen en agrarisch gebied. Gezien de grote afstand tot de Natura 2000-gebieden, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kunnen de meeste potentiële effecten op Natura 2000-gebieden op voorhand uitgesloten worden. Over deze afstand kan in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Vanwege de geringe grootte van het projectgebied van circa 500 m² gaat de ontwikkeling om de realisatie van een kleine opslagloods. Het gebruik van een dussdanig kleine opslagloods zal niet leiden tot een toename van stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden op meer dan 7 kilometer afstand. Het is mogelijk dat het bevoegd gezag zal vragen om een onderbouwing hiervan in de vorm van een AERIUS-berekening, waaruit blijkt dat er geen sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Gezien de afstand tot het NNN, natuur buiten het NNN, leefgebied akkervogels en de aard van het plan, zijn geen negatieve effecten te verwachten op dergelijke gebieden. Het project is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN TOETSING

In het plangebied zijn geen beschermde houtopstanden aanwezig. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Groningen is niet nodig.

Conclusie

Voor een toetsing aan het onderdeel soortenbescherming van de Wnb is op basis van recente foto's en het raadplegen van bronnen, gelet op de aard van het plan, een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan. Een ontheffing voor de Wnb voor beschermde soorten is niet nodig. Wel dient bij de uitvoering van het plan rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

De ontwikkeling leidt niet tot negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebieden. Zo wordt geen toename van stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000-

gebieden verwacht vanwege de aard van het plan en de grote afstand tussen het projectgebied en Natura 2000-gebieden. Het is echter mogelijk dat de provincie als bevoegd gezag van de Wnb vraagt om dit nader te onderbouwen door middel van een stikstofberekening met het rekenprogramma Aeries Calculator.

Een nadere analyse van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet nodig. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de provinciale Omgevingsverordening. Ook is geen sprake van aantasting van een in het kader van de Wnb beschermde houtopstand.